

IDENTIFIKACE, EVIDENCE A ODSTRANĚNÍ NEBEZPEČNÝCH LÁTEK V BĚLÉ NAD SVITAVOU

Autor: Ing. OTAKAR HERBERK

DEKONTA, a.s.

Dřetovice 109, 273 42 Stehelčevy

email: herberk@dekonta.cz

Společnost DEKONTA, a.s. divize ekologické havarijní služby (EHS) realizovala v období od 2. 11. do 2. 12. 2010 práce spojené s mimořádnou událostí v obci Bělá nad Svitavou, kde v objektu č. p. 31 tvořeného obytným stavením, hospodářskými místnostmi a stodolou bylo nalezeno velké množství nebezpečných chemikálií určených k výrobě výbušnin.

Po schválení „Realizačního a bezpečnostního projektu“ jednotlivými orgány státní správy a samosprávy bylo přikročeno k vybudování logistického zabezpečení na místě prací.

To spočívalo ve vytvoření tří samostatných stanovišť:

- týlovým prostorem zabezpečující materiálně technické zabezpečení prací
- dekontaminační sprchou
- místa pro identifikaci, třídění a evidenci nebezpečných látek

Vzhledem k chaotickému rozmístění chemikálií ve všech prostorách objektu a jejich uložení v hromadách materiálu tvořeného potravinami, oblečením, nářadím a jiným materiálem bylo nutné během prací jednotlivé materiály třídit a ukládat do plastových pytlů a třídit na potraviny, ošacení a věci osobního použití.

Během těchto vyklízacích prací byly nalezené jednotlivé nebezpečné chemikálie nejdříve testovány na radioaktivitu z důvodu předešlého nálezu jaderných materiálů, neznámé (neoznačené, otevřené) chemikálie testovány následně na výbušnost a pomocí Ramanova spektrometru na identifikaci. Po provedení všech těchto měření byla pořízena fotodokumentace, následně byl proveden zápis do evidence a chemikálie umístěna do označeného klinik boxu. Ten byl vyplněn patřičným sorbentem, zvážen, označen pořadovým číslem, seznamem a označen dle platného zákona o odpadech.

Během vyklízecích prací bylo prováděno kontinuální měření ovzduší, jednak kvůli bezpečnosti pracovníků, ale i pro případné pozdější stížnosti majitele objektu, že nedošlo ke kontaminaci prostorů chemikáliemi osobami provádějící práce.

Během vyklízecích prací byly nalezeny důmyslné skryše pro uložení trhavin, zbraní a munice. Veškeré tyto nalezené trhaviny, zbraně a munice byla okamžitě předány PČR. O těchto nálezech důkazního materiálu byl vždy bezprostředně informován telefonicky velitel zásahu a Pardubický kraj.

Za maximálních bezpečnostních a hygienických opatření byly nejdříve zahájeny práce ve stodole. Následně se pak postupovalo jednotlivými hospodářskými prostorami do obytných místností, sklepa a půdy. Jako úplně poslední byly realizovány práce v místnosti improvizované laboratoře, kde se vyráběly samotné výbušniny zejména „Pentrit“.

Bylo odebráno 271 vzorků chemikálií, z toho identifikováno bylo pomocí Ramanova spektrometru 235 a akreditovanou laboratoří 36 vzorků.

Celkem bylo odvezeno k odstranění 6,2 t nebezpečných chemikálií.

Během vyklízecích prací byli pracovníci vystaveni zejména velkému psychickému tlaku, vyplývajícimu z mistrně umístěných schránek na zbraně, trhaviny, munici ale i možnému kontaktu infekčních chorob z velkého množství prošlých potravin v různém stavu napadení hlodavci.